

programů. Při přechodu žáků z nižšího na vyšší stupeň vzdělávání však není zjišťována úroveň dosažených kompetencí a rovněž jsou málo využívány možnosti sebehodnocení nabízené Evropským jazykovým portfoliem. V důsledku toho nejsou dostatečně zjišťovány individuální potřeby žáků.

3.2.3 Personální zajištění výuky cizích jazyků

Odborná kvalifikace učitelů získaná vysokoškolským studiem zaměřeným na přípravu učitelů cizích jazyků je základním předpokladem pro zajištění kvalitní výuky cizích jazyků a efektivního vzdělávání žáků ve všech druzích škol.¹

Personální zajištění výuky anglického jazyka je celkově nadále nepříznivé, přestože se zejména ve středních školách personální podmínky výuky cizích jazyků mírně zlepšily. Učitelé anglického jazyka s praxí do 3 let mají všeobecně nižší míru kvalifikovanosti, než je průměr v daném druhu školy. Učitelé odborně kvalifikovaní pro výuku německého jazyka v základních školách přecházejí v posledních letech do středních škol.

Tabulka 2 Personální zajištění výuky (údaje v %)

Sledované ukazatele kvalifikovanosti	Základní škola		Gymnázium		Ostatní SŠ	
	AJ	NJ	AJ	NJ	AJ	NJ
VŠ odborná kvalifikace pro výuku CJ na 1. st.	12,9	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
VŠ odborná kvalifikace pro výuku CJ	24,7	36,8	92,0	88,0	50,0	66,7
Ostatní - kvalifikován s VŠ	33,9	55,8	2,2	3,6	14,4	23,9
Rodilý mluvčí	2,2	0,0	2,3	0,0	0,0	0,3
Nekvalifikován s VŠ	10,1	0,0	2,3	4,2	17,8	3,0
Nekvalifikován bez VŠ	16,2	5,9	1,2	4,2	17,8	6,1

Zahájení výuky cizích jazyků nejpozději ve 3. ročníku základní školy vyvolalo změny v jejím personálním zajištění. Výrazně narostl počet učitelů, kteří vyučují cizí jazyk méně než 3 roky (28 % z celkového počtu), a to zejména ve Zlínském, Jihočeském a Jihomoravském kraji. Výuka cizího jazyka na 1. stupni základní školy je z velké části zajišťována vyučujícími kvalifikovanými pro výuku na tomto stupni, převážně bez specializace pro výuku cizího jazyka. Tato skupina vyučujících absolvovala rozvojový program MEJA ve vyšší míře než vyučující s delší praxí. Přesto pouze 15,8 % z nich dosáhlo jazykové úrovně odpovídající vzdělání zaměřeného na přípravu učitelů pro výuku cizích jazyků (C1 – C2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Na 2. stupni základní školy přetrvává nedostatek vyučujících plně kvalifikovaných pro výuku anglického jazyka. Nadprůměrné personální podmínky byly zaznamenány v kraji Jiho-

¹ Pro potřeby tohoto materiálu:

Učitelé s odbornou kvalifikací získanou vysokoškolským studiem zaměřeným na přípravu učitelů cizích jazyků podle § 12 zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jsou v textu označováni jako učitelé kvalifikovaní pro výuku cizího jazyka, popř. plně kvalifikovaní pro výuku cizího jazyka. Kvalifikovaní učitelé jsou ti pedagogičtí pracovníci, kteří získali odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním v akreditovaném magisterském, popř. bakalářském studiu zaměřeném na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů. Nekvalifikovanými učiteli rozumíme pedagogické pracovníky bez vysokoškolského vzdělání, popř. s vysokoškolským vzděláním, ale bez vzdělání v oblasti pedagogických věd.